

CUPRINS

ODYSSEIA 1: Adunarea zeilor. Îndemnurile Athenei către Telemah	7
ODYSSEIA 2: Adunarea celor din Ithaca. Plecarea lui Telemah	19
ODYSSEIA 3: Cele petrecute la Pylos	31
ODYSSEIA 4: Cele petrecute în Lacedemona	43
ODYSSEIA 5: Pluta lui Odysseu.....	65
ODYSSEIA 6: Sosirea lui Odysseu la Feaci	77
ODYSSEIA 7: Intrarea lui Odysseu la Alcinou.....	85
ODYSSEIA 8: Recunoașterea lui Odysseu de către Feaci	95
ODYSSEIA 9: Povestirile de la Alcinou. Cyclopeia	109
ODYSSEIA 10: Cele de la Aiolos, Laistrygoni și Circe	123
ODYSSEIA 11: În Țara Morților	137
ODYSSEIA 12: Sirenele, Scylla și Charybda, Boii Soarelui.....	153
ODYSSEIA 13: Plecarea lui Odysseu de la Feaci și sosirea în Ithaca.....	165
ODYSSEIA 14: Convorbirea lui Odysseu cu Eumaios	177
ODYSSEIA 15: Sosirea lui Telemah la Eumaios.....	191
ODYSSEIA 16: Telemah îl recunoaște pe Odysseu.....	205
ODYSSEIA 17: Întoarcerea lui Telemah la Ithaca în cetate	217
ODYSSEIA 18: Lupta lui Odysseu cu Iros	233
ODYSSEIA 19: Convorbirea dintre Odysseu și Penelopa. Spălatul	245
ODYSSEIA 20: Cele dinaintea uciderii peștorilor	261
ODYSSEIA 21: Încercarea arcului	271
ODYSSEIA 22: Uciderea peștorilor	283
ODYSSEIA 23: Penelopa îl recunoaște pe Odysseu	295
ODYSSEIA 24: Încheierea păcii	305
POSTFAȚA	319
BIBLIOGRAFIE ESENȚIALĂ	323
INDICE DE NUME	327
INDICE DE LOCURI	341

ODYSSEIA 1

ADUNAREA ZEILOR. ÎNDEMNURILE ATHENEI CĂTRE TELEMAH.

Aedul invocă Muza și expune tema poemului (1-10). Zeii țin sfat, la îndemnul Athenei, hotărînd întoarcerea lui Odysseu, reținut încă de Calypso (11-95). Athena, sub chipul lui Mentos, un vechi oaspe al lui Odysseu, ajunge în palatul din Ithaca, unde e bine primită de Telemah, pe care-l încurajează (96-318). Cu un nou avînt, cu adevărat bărbătesc, Telemah îi înfruntă pe peșitori, uimindu-și pînă și mama (319-364). Antinou și Eurymah caută să-i facă față și să-l intimideze, abătînd apoi discuția, care era în defavoarea lor (365-419). Ospățul se încheie, toți mergînd la culcare, iar Telemah rămîne să cugete singur, la sine în iatac (420-444).

- Cîntă-mi, o, Muză, bărbatul cu gînd iscusit, care-ntruna
Dus fu pe mare, cînd, sfîntă, a Troiei cetate luat-a
Și, printre mulți muritori, a văzut și cetăți și-obiceiuri !
Multe-a avut el de tras și pe mare, cu sufletu-i ager,
5 Viața păzindu-și mereu, și întoarcerea soților mîndri !
Dar, nici așa, pe tovarăși să-i scape, oricît a dorit-o,
N-a izbutit, căci smintirea i-a dus, fără leac, la pierzare,
Bieții de ei, cînd mîncară-ale Soarelui falnic cirede -
Hyperion, care lor le-a răpit a întoarcerii clipă.
10 Despre acestea, Zeiță, fiică-a lui Zeus, ne grăiește !
Dară ceilalți, chiar cu toții, cîți grelei pierzări îi scăpară,
Bine acasă ajuns-au, ieșiți din război și talazuri,
Numai pe el, plin de dorul întoarcerii și al soției,
Nimfa stăpînă-l ținea, Calypso, o zeiță-ntre zîne,
15 În grota ei poleită, poftind ca de soț să îl aibă.
Dar cînd și anul trecut-a, în curgerea vremilor lină,
Sortii i-au tors Cei din ceruri spre casă din nou să se-ntoarcă
În al Ithacei pămînt, nici atunci încă scos din necazuri,
Nici cu toți soții săi dragi! Dară zeii de el aveau milă,
20 Nu însă și Poseidon, ce se-afla-ncrîncenat fără seamăn
Pe Odysseu cel zeiesc, pîn' s-ajungă în țara lui dragă.
Însă el spre Etiopii din zări depărtate purcese -
La Etiopii spre geana pămîntului, ultimii oameni,
Unii mai unde-asfîntește Hyperion, la-alții răsare -
25 Întîmpinîndu-le jertfa cea mare de miei și de tauri.
El se-nfrupta după poftă, la chef; iară ceilalți din ceruri,
Toți adunați, se aflau în Olymp, în palatul lui Zeus.
Iar către dîșii grăi Tatăl zeilor și-al omenirii,
Căci și-amintise atunci de Egist, cel frumos și de vază,
30 Jalnic ucis de slăvitul Oreste al lui Agamemnon.

- Despre acesta-amintindu-și, grăi către zeii din ceruri:
"O, zei, dar cum muritorii pe zeii din cer îi mai muștră !
Căci de la noi iute zic că vin relele, însă ei înșiși
După smintelile lor pățimesc, chiar și peste ce-i datul!
- 35 Uite și-acum : peste soartă, Egist o luă de nevestă
Chiar pe soția nuntită-a Atridului, și-l și ucise
Cînd s-a întors, deși bine-și știa - căci i-am spus-o cu toții -
Soarta, noi chiar trimițîndu-i pe Hermes, mai tare ca Argos,
Nici pe el să nu-l omoare, nici soața să nu i-o pețască !
- 40 Căci răzbunare va scoate Atridului însuși Oreste,
Cînd un bărbat va ajunge și țara-i cea dragă dori-va.
Astfel grăitu-i-a Hermes : Egist împietrit fu la cuget,
Oricît lui bine-i dorise - și-acum din belșug el plătit-a !"
Ci lui răspunsul i-l dete zeița cu ochi verzi, Athena :
- 45 "Tată al nostru, Cronide, tu, cel mai de seamă, Stăpîne,
Cela, de zace acuma, pe drept e, sortită-i pieirea !
Tot așa piară și alții, de-or face cumplitele-i fapte !
Dar mie inima-n piept mi se frînge gîndind la Odysseu
Bietul de el, chibzuitul: departe de-ai săi pătimește,
- 50 Apei în mijloc, în insula unde-i e mării buricul!
Insulă înveșmîntată-n păduri, cu palatul zeiței -
Fiica lui Atlas cu gîndul cumplit, care-a mării adîncuri
Toate le știe, chiar el în spinare ducînd, fără preget,
Stîlpii cei mari care țin despărțite și Glia și Cerul.
- 55 Iar fiica lui îl păstrează pe bietul ce lacrimi mai varsă
Tot mereu, galeșe vorbe spunîndu-i, ca el să rămînă,
Și ispitindu-l, Ithaca s-o uite, și-atît! Dar Odysseu,
Tot năzuind ca și fumul măcar, sus spre cer, să-l zărească
Din țara lui, numai moartea și-o cheamă. Ci inima ție
- 60 În pieptu-ți drag nu se rupe, Olympice ? Și nu Odysseu
Lîngă argivele nave cu jertfe-nchinatu-s-a ție-n
Troia cea fără hotar ? Oare cum de-l urăști fără seamăn ?"
Ci ei răspuns îi dădu Zeus, grăind, Strîngătorul de nouri
"O, fiica mea, au ce vorbă putut-a să-ți scape din gură ?
- 65 Cum s-ar putea ca, eu unul, să-l uit pe zeiescul Odysseu,
Ce-i mai presus, la gîndire, ca toți muritorii, iar jertfe
Datu-le-a nemuritorilor zei, ce-s stăpîni peste ceruri ?!
Lui însă Poseidon, cel Stăpîn pe pămînturi, întruna
Ciudă îi poartă, cumplit, și de cînd l-a orbit pe Cyclopul
- 70 Tare ca zeii, pe-acel Polyfem, uriaș de puternic
Între Cyclopii din neamu-i: născutu-l-a Nimfa Thoosa,
Fiica lui Forkys, mai mare pe-al mării talaz fără roade,
După ce-n peștera-adîncă a fost cu Poseidon odată.

- Iară de-atunci pe-Odyseu Poseidáon, Cutremură-lume,
 75 Nu l-a luat să-l ucidă, ci-l mîină departe de țară.
 Haideți dar, noi, cei de-aicea, să stăm cugefînd laolaltă
 Cum să-l lăsăm să se-ntoarcă, iar Poseidáon lăsa-va
 Ciuda-i cea grea : căci nu are cum, nouă la toți, împotrivă,
 Nemuritorilor, vrerea-ne ca s-o înfrunte el singur !"
- 80 Ci lui răspunsul i-l dete zeița cu ochi verzi, Athena :
 "Tată al nostru, Cronide, tu, cel mai de seamă, Stăpîne,
 Dacă așa le e drag fericiților zei, ca acuma
 Să se întoarcă-Odyseu, înțeleptul, la sine acasă,
 Hai dar, Hermes, Călăuzul, acela mai tare ca Argos,
- 85 Să-l îndreptăm către insula din Ogygia, pe dată,
 Nimfei cu mîndre cosițe să-i spună, cu tare poruncă,
 Despre întoarcerea lui Odyseu, încercatul - să-l lase !
 Iară eu însămi porni-voi acum spre Ithaca, pe fiu-i
 Să-l mai îndemn din cuvînt și tărie în suflet să-i semăn,
- 90 Ca să îi cheme la sfat pe Aheii cu plete frumoase
 Și tuturor pețitorilor aspră muștrare să deie,
 Cum că și oile-i taie, și boii cosind din copite.
 Și-am să-l trimit pîn' la Sparta și-n Pylosul plin de nisipuri,
 Știre să ia de întoarcerea tatei, de-o prinde vreo veste,
- 95 Dar și ca slavă și vază-ntre oameni, mărit, să culeagă !"
 Astfel grăind, la picioare-și legă preafrumoase sandale,
 Veșnice, de-aur, și care-o purtau pe întinderea mării
 Și pe pămîntul întins, deopotrivă cu-a vîntului boare.
 Dară cu sine luat-a și sulîța-i tare,-ascuțită,
- 100 Grea, mare, strașnică, șiruri de-oșteni ce-ngenunche în luptă
 Printre viteji, cînd se mînie fiica vînjosului Tată.
 Ci ea păși din înaltul Olympului cu avîntare,
 Și-n loc stătu în cetatea Ithacei, la porți la Odyseu,
 Lingă al curților prag, iar în palmă ținea strînsă lancea,
- 105 Chipu-i fiind cel al oaspelui Mentos, mai mare în Tafos.
 Colo află pețitorii cei falnici, în față, la poartă,
 Cum stau și se desfătau, jucînd pietre, cu toți așezați pe
 Piei argășite de vite, tot cîte jertfiseră înșiși.
 Iar lîngă ei erau crainici și slugi cu iuțeală de slujbă,
- 110 Care-n ulcioare cuprinse dregeau vin și apă, olaltă,
 Sau cu bureți ștergători iarăși mesele, după mîncare,
 Le curățau și-aștemeau, iară alții-mpărțeau din friptură.
 Iar cel dintîi o văzu Telemah, cel asemeni cu zeii.
 Sta el chiar cu pețitorii, cu inima-i greu sfișiată,
- 115 Gîndu-i zărindu-l mereu tot pe tata, că poate-o să vină
 Ca să împrăstie-odată pe-acei pețitori din palatu-i,

- Iar el cinstirea să-și aibă și-n casa-i să fie stăpînul.
Tot cugetînd, printre ei așezat, o văzu pe Athena,
Și de îndată păși dinspre poartă, ținînd supărare
- 120 Cum că atîta la porți lui un oaspe-i stătuse; și-alături
Stîndu-i, de dreapta o prinse și lancea cu mîna-i cuprinse
Și, agrăind-o, astfel glăsui aripate cuvinte :
"Bun venit, oaspe ! Primite-vom drag ! Iar apoi, după masă,
După ce-ntîi te vei îndestula, ne vei spune ce-i păsul! "
- 125 Astfel vorbind, o conduse, iar Pallas Athena pe urmă-i.
Iară de cum înlăuntru ajunseră-n sala cea 'naltă,
Sulița i-o sprijini, înclinînd-o de stîlpul cel mare,
În ținătorul de suliți, frumos lustruit, unde multe
Arme de-a lui Odysseu, cel prea mult încercat, erau puse
- 130 Iară pe ea într-un jilț o luă, pe-o velință să steie,
Mîndră, frumos meșterită : iar jos, la picioare, un scaun.
Iară alături un jilț împestrit el își trase, deoparte
De pețitori, ca străinului, nestîinjenit de vreo larmă,
Cîna să nu-i strice vreunul, trufaș peste el dîndu-i buzna,
- 135 Dar și voind să-l întrebe de tată-său, dus peste mare.
Ci dintr-o cană frumoasă de aur o slugă turnat-a
Apă, pe mîini să se spele, într-un căzanel de argint, și
Lîngă el iarăși veni și-i întinse-o măsuță lucrată,
Iară bucate îi puse pe ea chelărița sfioasă,
- 140 Multe gustări rînduind, bucuros, din cămara de-alături.
Stolnicul iar, desfăcînd pe-o tipsie, le-aduse friptura,
Fel de fel, iar lîngă ei așeză cîte-o cupă de aur.
Crainicul, iar, printre dînșii trecînd, vin turna fără preget.
Ci înlăuntru intrară apoi pețitorii cei falnici
- 145 Și se-așezară pe rînd, tot pe lavițe, cum și pe jilțuri,
Iară acestora crainicii apă pe mîini le turnară,
Și-apoi bucatele-n coșuri doar slujnicele le cărară,
Însă copiii de casă ulcioare cu vin pregătiră.
Ei din mîncăruri cu hulpave mîini apucau de pe mese.
- 150 Dară cînd ei de băut și mîncare se mai saturară,
Lor, pețitorilor, altele-n gînd le mai deteră-a face :
Cîntul și jocul - acestea-s oriunde podoabele cinei.
Crainicul, deci, preafrumoasa cithară în mîini i-o dădu lui
Femios, ce le cînta pețitorilor, însă cu sila.
- 155 El, instrunîndu-și cithară, pomi preafrumos să le cînte.
Ci Telemah agrăi pe zeița cu ochi verzi, Athena,
Capul spre dînsa plecîndu-și, ceilalți să nu prindă de veste :
"Oaspe drag, au mîniate-vei, dacă ți-o spune o vorbă ?
Ăstora asta le place, mereu tot cu lira și cîntul,

- 160 Uite-asa, cînd tot avutul altora degeaba-l mîncă -
 Ba pe-al bărbatului căruia ploaia îi spală-n țărână
 Albele oase, sau poate talazul le rostogolește !
 De l-ar vedea pe acela-n Ithaca venind, către casă,
 Tare-ar pofti ei, cu toții, s-ajungă mai iuți de picioare,
- 165 Iar nu atît de bogați și în aur și-n scumpe veșminte !
 Dară acum el se duse pierzării, iar vreo mîngîiere
 Nu mai avem, chiar și dacă-ntre oameni vreunul, pe lume,
 Zice că el va veni, dar a-ntoarcerii zi i se duse.
 Hai dar, ci spune-mi curat și cuvîntă-mi acum fără preget
- 170 Cine ești ? De-unde-ntre oameni ? Cetatea ta unde-i ? Părinții ?
 Pe ce corabie-aici ai sosit ? Oare cum corăbierii
 De te-au adus în Ithaca ? Au cine spuneau ei să fie ?
 Căci pînă-aici tu pe jos nu socot că ajuns-ai vreodată !
 Ci povestește-mi curat, tot așa, să pricep și eu bine,
- 175 De-ntîia dată sosești, sau tu poate că ești din vechime
 Oaspe cu noi, căci bărbați fără număr cunosc-ne casa,
 Și-alții, de vreme ce însuși eroul primit-a mulți oameni!"
 Ci către el glăsuie-a zeița cu ochi verzi, Athena :
 "Eu chiar acuma grăi-voi și-ți voi cuvînta fără preget:
- 180 Mentes, cumintelui Anhialos fiu, mă țin eu pe lume,
 Iară vîslașilor meșteri din Tafos le sunt eu stăpînul.
 Dară acum cu o navă și soții mei mîndri sosirăm,
 Marea ca vinul prin larg străbătînd, spre-o cetate de oameni,
 Către Temesa, și, pentru aramă, duc fier din cel falnic.
- 185 Iar nava ni s-a oprit mai la țară, nu lîngă cetate :
 Reithron se cheamă limanul, sub Neion, rai de pădure.
 Oaspeți noi unii cu alții de mult tot ne ținem pe lume,
 Din moși-strămoși - de te-i duce și-l vei întreba pe bătrînul,
 Însuși eroul Laerte, de care spun unii că nu mai
- 190 Vine acum în cetate, ci rabdă din greu, pe la țară
 Stînd, cu o slujnică veche, ce hrana și cu băutura
 I le aduce, cînd zăcerea de la genunchi îl apucă,
 De ostenește, urcînd pe costișa livezii cu vie.
 Ci am ajuns : iară lumea spunea c-a sosit în cetate
- 195 Tatăl tău; însă acum văd că zeii la drum îl bătură !
 Căci n-a pierit nicidecum pe uscături zeiescul Odysseu,
 Ci parcă-n mijlocul mării întinse el, viu, zăbovește,
 Între talazuri, în insula-n care cu sila-l ținură
 Oameni sălbateci și răi, fără voia-i, tot timpul din urmă.
- 200 Dară acuma ți-oi prooroci, cum în sufletu-mi, iată,
 Nemuritorii îmi spun, dar și cum și-mplinise-vor toate,
 Chiar de nu-s prevestitor, tot cum nici ghicitor nu-s în păsări:

- Nu va mai fi el departe, mult timp, de Ithaca înaltă,
Tara-i iubită : chiar dacă-n lanțuri și-n fiare l-ar ține,
205 Va născoci cum să vină, șiret și-ncercat, cum i-e firea !
Hai dar, grăiește cu rost și îmi spune acum fără preget,
Fiul lui însuși de ești, cel al lui Odysseu, luminatul:
Chiar că grozav îi mai semeni la chip și, la fel, la privire,
Lui, cum îl știu, de când tot ne vedeam laolaltă, întruna,
210 Pînă să urce pe navă spre Troia,-ncotro totdeodată,
Și-alții de seamă, pe nave măiastre urcară Argivii.
Dară eu pe Odysseu nici că l-am mai văzut de atuncea !"
Spre ea grăi Telemah cel cuminte și-i spuse, la rîndu-i:
"Oaspe, grăi-voi acum și îți voi cuvînta fără preget:
215 Mama așa-mi spune mie, că-s fiul lui, însă eu unul
N-am cum să știu, căci nu-i om ca să-și știe el singur sămînța !
O, de-aș fi fost eu cumva fericitul fecior al acelu
Mîndru bărbat care-ajuns-a-n avutu-i, la zile bătrîne !
Dar soarta rău l-a bătut, între oameni datori cu o moarte,
220 Tocmai pe-acela din care mă trag, cum se spune, vezi bine !"
Ci către el glăsuit-a zeița cu ochi verzi, Athena :
"Spița nu-ți e fără nume, de zeii de-acum hotărîră
Tu să o duci mai departe, născut fiind din Penelopa !
Hai dar, grăiește-așezat și cuvîntă-mi acum fără preget:
225 Care ospăț, și ce fel de-adunare-i aceasta ? La ce bun ?
Chef e, sau nuntă ? Că doar o-ntrunire așa nu arată !
Cît de obraznic îmi pare că, trufași, aceștia prin casă
Hulpav se-ndoapă ! Amar mînia-s-ar bărbatul, acasă
Care-ar veni, de rușinea de care ar da, pricepînd-o !"
230 Spre ea grăit-a din nou Telemah cel cuminte, și-i spuse :
"Oaspe, odată ce asta mă-ntrebi și aceasta ți-e vorba -
Casa aceasta avut-a a fi ea cîndva și bogată,
Fără cusur, cît aicea stăpîn fu bărbatul acela.
Dară altfel vrură zeii acum, măsurîndu-ne rele,
235 Cînd neștiut îl făcură pe el printre oameni, pe lume.
Căci n-aș jeli nici măcar așa greu, de răpus el, odată,
Ar fi căzut printre soți-i, la Troia-cetate, cu vază,
Ori la cei dragi, poate,-n brațe, războiul cînd dus-a la capăt!
I-ar fi putut ridica o movilă Aheii, deasupra,
240 Iară copilului său mare slavă să-i lase-ar fi fost dat !
Dar iată cum, fără slavă, răpit fu de vînturi ca Harpii,
Și, dus, rămase așa, neștiut, neaflat, iar durerea
Nouă, jelind, ne-a rămas ! Dar suspinu-mi nu-i doar pentru dînsul
Numai, ci zeii-mi lăsară și alte pricini de-ntristare.
245 Căci tot cîți regi mai de vază în insule au stăpînire,-n

- Dulihion și în Same,-n Zacynthul cu rai de pădure,
 Ori printre cei din pietroasa Ithacă, și sunt căpetenii,
 Tot atîți mama-mi pețesc, iar avutul și casa mi-o toacă.
 Iar ea nu tăgăduiește cumplita-nsoțire, nici poate
- 250 Capăt să-i pună, și ei prăpădesc, înghițindu-ne-o hulpav,
 Casa cu totul: curînd și pe mine vor vrea să mă taie !"
 Dară lui, descumpănită, grăitu-i-a Pallas Athena :
 "O, zei, dar chiar că duci lipsă din greu de umblatul Odysseu,
 Ce le-ar înfîge în păr pețitorilor mîinile sale,
- 255 Nerușinaților, de-ar fi s-ajungă în pragu-i, la poartă,
 Drept stînd, cu scutul, cu casca și sulițe două în mînă,
 Falnic, așa cum îl știu, cînd a fost pe la noi pe acasă,
 Odinioară, dintîi, la ospăț chefuind pe-ndelete,
 Cînd din Efyra venea, de la Ilos, din Mermeros spiță.
- 260 Fost-a pe drum și-ntr-acolo, pe nava-i cea iute, Odysseu,
 Iar căutînd să găsească, anume-ucigaș, ca să-l aibă
 Și ca să-și ungă-ascuțite săgeți de aramă. Acela
 Însă venin nu-i dădu - se temea, doar, de zeii cei veșnici!
 Dar tatăl meu îi dădu, căci ținea la el: drag i-era foarte.
- 265 Astfel fiind, pețitorii i-ar îndestula el, Odysseu :
 Toți soartă scurtă-ar avea, iar o nuntă amară-ar vedea-o !
 Dar toate-acestea le stau pe genunchi numai zeilor veșnici,
 De s-o întoarce și s-o răzbuna, au n-o fi să mai vină
 Iarăși aici, în palaturi. Pe tine te-ndemn ca să cugeti
- 270 Cum ai să-i faci pe acești pețitori ca să-ți plece din casă.
 Hai dar, gîndește, la vorba-mi ia bine acuma aminte :
 Mîine la sfat tu, chemîndu-i pe-Aheii cei mîndri, cuvîntă,
 Vorbe cu șart alegînd pentru toți, luînd zeii drept martori!
 Pune-i pe-acești pețitori să se-mprăștie - meargă acasă !
- 275 Dară pe mama îndeamn-o, de poftă de nuntă mai are,
 Iarăși să meargă acasă la tatăl ei, rege puternic :
 Cei de acolo-i vor face și nuntă, i-or strînge și daruri
 Multe de tot, cum se sade să meargă cu-o fiică iubită.
 Iar ție cu strășnicie ți-oi spune - ascultă-mă bine :
- 280 Ia douăzeci de vîslași și-o corabie, care-i mai bună,
 Și-apoi porcede să afli de cel ce-i plecat de-o vecie,
 Poate ți-or spune ceva muritorii, sau glas de la Zeus
 Iarăși vei prinde - acesta fiind pentru oameni de slavă.
 Ci mai întîi mergi la Pylos, întrebă-l pe Nestor, zeiescul,
- 285 Iar de acolo la Sparta și la Menelau, Păr-de-aur :
 Căci el se-ntoarse la urmă-ntre-Aheii cu zale de-aramă.
 De vei afla despre-acela că-i viu, către-ntors că se află,
 Chiar de te-a roade, mai rabdă un an, și iar rabdă, cu vlagă !

- De-i auzi c-a murit și pe lume că nu se mai află,
290 Ia și întoarce-te-apoi îndărăt, iar, în țara ta dragă,
Și să-i ridici o movilă și cele cerute-mplinește-i,
Tot din belșug, cum se sade : și după bărbat să-ți dai mama !
Iar de-i fi dus la-mplinire acestea, ca lumea, pe toate,
Cugetă-n gând și-n simțire apoi, cum să faci cât mai bine
295 Să-i poți ucide-n palat pe acești pețitori ai rușinii,
Fie pe față, sau cu șiretlic : dar nu ai ce să umbli
Iarăși cu copilării, căci de-acum nu mai ești flăcăiandru !
Oare n-auzi câtă slavă primit-a zeiescul Oreste
La muritori, că-l ucise pe-acel ce ucisu-i-a tatăl,
300 Chiar pe Egist cel viclean, ce slăvit-u-i părinte-l răpuse ?
Și tu, iubite, căci văd că frumos și măreț ești din fire,
Vlagă ai, astfel ca fapta-ți de bine s-o ție urmașii.
Ci eu acum la corabia-mi iute pe dată porni-voi
Și la tovarășii mei, care sigur că nerăbdători stau,
305 Iar tu ai grijă de toate, la vorba-mi ia bine aminte ! ”
Spre ea grăit-a din nou Telemah cel cuminte, și-i spuse :
"Oaspe, zău, chiar că acestea cu gând de prieten grăit-ai,
Ca un părinte spre fiu-i: nicicînd nu le-oi șterge din minte !
Dar hai acum, chiar de drumul ți-e drag, mai rămii lîngă mine,
310 Ca să te speli și să-ți îndestulezi bine inima dragă,
Și-un dar primind, să pornești spre corabie, vesel în suflet:
Un dar cinstit, preafrumos, să-ți rămîie mereu amintire,
Dar de la mine, cum gazda și oaspele schimbă oriunde !"
Ci lui răspunsul i-l dete zeița cu ochi verzi, Athena :
315 "Nu mă opri tu în loc, cînd la drum eu zoresc a mă duce !
Darul tău, ce a mi-l da draga-ți inimă cald te îndeamnă,
Dă-mi-l din nou la întors, ca să-l iau și să-l duc către casă,
Cînd l-oi alege frumos, iar, în schimb, el bun dar ți-a aduce !"
Astfel grăind, se tot duse zeița cu ochi verzi, Athena :
- 320 Drept înălțatu-s-a-n'zbor și pierdută fu, iar lui, în pieptu-i,
Vlagă-i sădi și tărie, și-n gând i-l aduse pe tata,
Și mai avan ca-nainte. Iar el, cugetînd către sine,
Înmărmurit a rămas; căci un zeu bănuia că fusese.
Ci fără preget zori, pețitorii să-i mustre, voinicul.
325 Lor tot aedul slăvit le cînta, iară ei, în tăcere,
Stau așezați și-ascultau. Le cînta de întoarcerea-amară
Ce le dădu de la Troia Aheililor Pallas Athena.
Iar din cămara de sus asculta cîntul sfînt și slăvită,
Fiica lui Icaros, înțeleaptă Penelopeia.
330 Și coborît-a pe scara înaltă, de sus, către sală,
Nu numai ea, ci alături veneau două slujnice mîndre.